

Modelartikelen inzake wijzigingen van bestaand bilateraal socialezekerheidsverdrag

Ten behoeve van de wijziging van bestaande bilaterale socialezekerheidsverdragen met landen buiten de Europese Unie, Europese Economische Ruimte en Zwitserland met het oog op beëindiging van export van kinderbijslagen en kindgebonden budget, het mogelijk maken van de toepassing van het woonlandbeginsel in de sociale zekerheid, het beëindigen van de export op basis van de Toeslagenwet als aanvulling op een loondervinguitkering en het vergemakkelijken van vermogenscontroles in het kader van in Nederland verstrekte bijstand op grond van de Participatiewet worden de volgende modelartikelen als uitgangspunt genomen.

Afhankelijk van de vorm en inhoud van het onderhavige verdrag kan de redactie per verdrag verschillen.

Artikel [...] Materiële werkingssfeer

1. Dit Verdrag is van toepassing op:

A. wat Nederland betreft de socialezekerheidswetgeving inzake:

- a. ouderdom;
- b. arbeidsongeschiktheid;
- c. nabestaanden;

en voor de toepassing van Deel II van dit Verdrag ook:

- d. werkloosheid;
- e. kinderbijslagen;
- f. ziekte (uitkeringen en verstrekkingen) en moederschap;

en voor de toepassing van artikel [...] ook de wetgeving aangaande:

- g. sociale bijstand

B. wat [...] betreft:

- a. [...]

Toelichting

In dit artikel is de materiële werkingssfeer van het verdrag vastgelegd. Voor wat betreft Nederland is het verdrag van toepassing op socialezekerheidswetgeving zoals genoemd in dit artikel.

Ten behoeve van Deel II (toepasselijke wetgeving) van een verdrag (indien aanwezig) wordt ook de socialezekerheidswetgeving inzake werkloosheid, kinderbijslagen en ziekte- en moederschap onder de werkingssfeer van het verdrag gebracht in verband met het aanwijzen van de toepasselijke wetgeving. Afhankelijk van de eerder gemaakte afspraken in het verdrag kunnen de wetten die onder Deel II van het verdrag zijn gebracht afwijken.

Ten behoeve van de verificatie van de rechtmatigheid voor in Nederland verstrekte bijstand op grond van de Participatiewet is sociale bijstand onder de werkingssfeer van het verdrag gebracht.

Daar waar het een verdrag betreft dat niet ziet op coördinatieregels ten aanzien van toepasselijke wetgeving kan ten behoeve van het beëindigen van de export van kinderbijslag en kindgebonden budget in dit artikel veelal volstaan worden met het schrappen van “kinderbijslagen” uit de materiële werkingssfeer.

Artikel [...] **Export van uitkeringen**

1. Tenzij in dit Verdrag anders is bepaald, is een bepaling van de socialezekerheidwetgeving van een Verdragsluitende Partij die voorziet in een beperking van het recht op een uitkering inzake ouderdom, arbeidsongeschiktheid en nabestaanden, zoals bedoeld in artikel [...], uitsluitend omdat de uitkeringsgerechtigde of zijn echtgenoot buiten het grondgebied van die Verdragsluitende Partij wonen, niet van toepassing ten aanzien van een uitkeringsgerechtigde of haar/zijn echtgenoot/echtgenote die op het grondgebied van de andere Verdragsluitende Partij wonen.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op de Nederlandse Toeslagenwet van 6 november 1986.
3. In afwijking van het eerste lid wordt voor zover Nederlandse wetgeving dit vereist, het woonlandbeginsel toegepast, zodat de hoogte van een uitkering wordt afgestemd op het kostenniveau van het land waar de verzekerde woont.

Toelichting

Lid 1 van dit artikel heft de exportbeperking van de Wet Beperking Export Uitkeringen (Wet BEU) op ten aanzien van de sociale verzekeringen inzake ouderdoms- arbeidsongeschiktheids- en nabestaandenverzekering. Dit houdt in dat de voor de genoemde sociale verzekeringen de wettelijke eis dat de uitkeringsgerechtigde of haar/zijn echtgenoot/echtgenote in Nederland dient te wonen, niet geldt voor de in de andere Verdragsluitende Partij wonende uitkeringsgerechtigden en hun echtgenoot.

Lid 2 regelt dat de Toeslagenwet (hierna: TW) expliciet van export wordt uitgesloten. De toevoeging houdt verband met twee uitspraken van de Centrale Raad van Beroep van 12 september 2003 (zaaknummers 02/2072, 02/2183 en 01/5573) op grond waarvan de TW onder de materiële werkingssfeer van de in deze zaken aan de orde zijnde bilaterale sociale zekerheidsverdragen werd geschaard. Hoewel voor de TW op grond van de Wet BEU een exportverbod geldt, is, gelet op de uitspraken van de Centrale Raad van Beroep, die toeslag op grond van de TW exporteerbaar. Door de toevoeging van dit lid wordt de export van TW uitgesloten.

Lid 3 wordt ingevoegd als bijzondere regel ten opzichte van het algemene export artikel zoals bedoeld in lid 1. Hiermee wordt de toepassing van het woonlandbeginsel in de sociale zekerheid expliciet mogelijk gemaakt, voor zover de bewoording van een bestaand verdrag dat vereist. Er kan ook voor gekozen worden dit lid als een apart nieuw artikel in te voegen. Deze toevoeging is alleen nodig voor zover vast is komen te staan dat de bewoording in een verdrag momenteel in de weg staat aan de toepassing van het woonlandbeginsel in de sociale zekerheid.

Artikel [...]

Verificatie van bijstand

1. Teneinde het recht op sociale bijstand in Nederland te kunnen bepalen verstrekt of verifieert het bevoegde orgaan in [...], op verzoek van het bevoegde orgaan in Nederland, de noodzakelijke informatie. Het bevoegde orgaan verstrekt daarbij een verificatieverklaring, vergezeld van, indien beschikbaar, kopieën van relevante documenten aan het bevoegde orgaan in Nederland.
2. Voor dit doel en binnen dit kader heeft “informatie” betrekking op gegevens over inkomen, bezittingen of andere gegevens die relevant zijn om het recht op sociale bijstand in Nederland te kunnen vaststellen. Dit betreft onder andere informatie over onroerend goed, afkomstig uit instellingen als publieke registers inzake onroerend goed of de kamers van koophandel.
3. Onverminderd het bepaalde in lid 1, zijn de diplomatieke en consulaire vertegenwoordigers en de bevoegde organen van een Verdragsluitende Partij bevoegd om direct in contact te treden met relevante instellingen van de andere Verdragsluitende Partij, teneinde het recht op sociale bijstand in Nederland te verifiëren.

Toelichting

Dit artikel regelt de verificatie van de rechtmatigheid voor bijstand op grond van de Participatiewet in Nederland. In dat verband kan Nederland een verzoek bij de bevoegde autoriteit bij de verdragssluitende partij indienen om informatie aan te leveren met als doel te controleren of de betrokken aanvrager voldoet aan bepaalde uitkeringsvoorwaarden.

Het staat de diplomatieke en consulaire vertegenwoordigingen en de bevoegde organen vrij om direct in contact te treden met relevante instellingen van de andere Verdragsluitende Partij.

Afhankelijk van de vorm en inhoud van een verdrag kan ten behoeve van de verificatie van bijstand ook aangesloten worden bij bestaande verdragsafspraken over verificatie van aanvragen en betalingen van uitkeringen. Dit kan de acceptatie van een dergelijke verdragsafpraak vergemakkelijken.

Overgangsbepalingen

In het wijzigingsprotocol of het Verdrag kunnen overgangsbepalingen worden overeengekomen ten behoeve van de beëindiging van de export van kinderbijslag en kindgebonden budget, de invoering van het woonlandbeginsel in de sociale zekerheid en de beëindiging van uitkeringen op grond van de Toeslagenwet. Hieronder zijn voorbeelden van overgangsbepalingen ten behoeve van elke beleidsmaatregel weergegeven. De vormgeving en inhoud kan per verdragsland verschillen afhankelijk van de uitkomst van de onderhandelingen en de wensen van de verdragspartner.

Artikel [...]
Overgangsbepaling woonlandbeginsel

Artikel [...] lid [...] is niet van toepassing op de verzekerde die reeds recht heeft op een uitkering op de dag van voorlopige toepassing/inwerkingtreding van het onderhavige Verdrag met betrekking tot die uitkering gedurende de eerste zes maanden vanaf de voorlopige toepassing/inwerkingtreding van dit Verdrag, zolang de verzekerde in hetzelfde land blijft wonen waar de verzekerde woonde op de dag van voorlopige toepassing/inwerkingtreding van het onderhavige Verdrag en de verzekerde ononderbroken blijft voldoen aan de overige voorwaarden voor het recht op die uitkering.

Toelichting

Dit artikel regelt dat voor gerechtigden die op dag van voorlopige toepassing/inwerkingtreding van het gewijzigde verdrag reeds recht hebben op een uitkering die uitkering behouden gedurende een periode van zes maanden volgend op de voorlopige toepassing/inwerkingtreding van het gewijzigde verdrag.

Artikel [...]
Overgangsbepaling kinderbijslag

Nederland zal artikel [...], lid [...] van het in [jaartal] gesloten Verdrag blijven toepassen gedurende twee kalenderkwartalen vanaf de voorlopige toepassing/inwerkingtreding van dit Verdrag op een persoon die krachtens de Nederlandse wettelijke regelingen recht heeft op kinderbijslag in het kalenderkwartaal voorafgaand aan de voorlopige toepassing/inwerkingtreding van dit Verdrag, voor zover en zolang het kind blijft wonen in het land waar het woonde gedurende het kwartaal voorafgaand aan de voorlopige toepassing/inwerkingtreding van dit Verdrag en voor zover en zolang de rechthebbende en het kind zonder onderbreking blijven voldoen aan de andere voorwaarden voor het recht op kinderbijslag krachtens de Nederlandse wettelijke regelingen.

Toelichting

Dit artikel regelt dat gerechtigden conform de wettelijke overgangstermijn zoals bedoeld in de Wet herziening exportbeperking kinderbijslag gedurende twee kalenderkwartalen volgend op de voorlopige toepassing/inwerkingtreding van het gewijzigde verdrag recht blijven behouden op uitbetaling van kinderbijslag.

Artikel [...]
Overgangsbepaling Toeslagenwet

Voor wat betreft artikel [...], lid [...] van dit Verdrag zal Nederland een uitkering op grond van de Nederlandse Toeslagenwet van 6 november 1986 vanaf de dag van voorlopige toepassing/inwerkingtreding van dit Verdrag als volgt verminderen:

- a. gedurende het eerste jaar na voorlopige toepassing/inwerkingtreding van dit Verdrag wordt het bedrag uitbetaald waarop recht zou bestaan indien betrokkene in Nederland zou wonen;

- b. gedurende het tweede jaar na voorlopige toepassing/inwerkingtreding van dit Verdrag wordt twee derden van het bedrag uitbetaald waarop recht zou bestaan indien betrokkene in Nederland zou wonen;
- c. gedurende het derde jaar na voorlopige toepassing/inwerkingtreding van deze wet wordt een derde van het bedrag uitbetaald waarop recht zou bestaan indien betrokkene in Nederland zou wonen;
- d. vanaf de eerste dag van het vierde jaar na voorlopige toepassing/inwerkingtreding van dit Verdrag zal een persoon niet langer recht hebben op een uitkering die hij zou ontvangen wanneer hij in Nederland zou wonen.

Toelichting

Dit artikel regelt dat de uitkering op grond van de Toeslagenwet lineair over een periode van drie jaar vanaf de voorlopige toepassing/inwerkingtreding van het gewijzigde verdrag wordt afgebouwd.